

I

(Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kuriuos skelbti privaloma)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 444/2009

2009 m. gegužės 28 d.

iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2252/2004 dėl valstybių narių išduodamų pasų ir kelionės dokumentų apsauginių savybių ir biometrikos standartų

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 62 straipsnio 2 dalies a punktą,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽¹⁾,

kadangi:

(1) 2003 m. birželio 19 d. ir 20 d. per susitikimą Salonikuose Europos Vadovų Taryba patvirtino, kad ES reikia nuoseklaus požiūrio į biometrinius tapatybės nustatymo duomenis ar biometrinius duomenis dokumentuose trečiųjų šalių piliečiams, ES piliečių pasuose ir informacinėse sistemose (VIS ir SIS II).

(2) Šiuo atžvilgiu 2004 m. gruodžio 13 d. Taryba priėmė Reglamentą (EB) Nr. 2252/2004 dėl valstybių narių išduodamų pasų ir kelionės dokumentų apsauginių savybių ir biometrikos standartų ⁽²⁾, kuris yra svarbus

žingsnis naujų priemonių naudojimo link, tokiu būdu padidinant pasų ir kelionės dokumentų apsaugą ir sukuriant patikimesnį paso ar kelionės dokumento ir jo savininko ryšį ir tokiu būdu prisidedant, kad pasai ir kelionės dokumentai būtų apsaugoti nuo klastojimo.

(3) Reglamente (EB) Nr. 2252/2004 numatytas bendrasis įpareigojimas duoti pirštų atspaudus, kurie bus saugomi paso ar kelionės dokumento kontakčiame luste. Tačiau bandymų rezultatai parodė, kad reikalingos išimties. Per bandomuosius projektus kai kuriose valstybėse narėse paaiškėjo, jog vaikų iki 6 metų pirštų atspaudai nėra pakankamai kokybiški, kad būtų galima nustatyti tapatybę lyginant atspaudus vieną su kitu. Be to, atspaudai gali gerokai keistis, todėl juos tikrinti visu paso ar kelionės dokumento galiojimo laikotarpiu sudėtinga.

(4) Bendros pareigos duoti pirštų atspaudus išimčių suderinimas būtinas, kad būtų išlaikyti bendri apsaugos standartai ir kad būtų supaprastinti patikrinimai prie sienų. Dėl teisinių ir saugumo sumetimų įpareigojimo duoti pirštų atspaudus valstybėms narėms išduodant pasus ir kelionės dokumentus išimties neturėtų būti paliekamos reglamentuoti nacionalinės teisės aktais.

(5) Reglamente (EB) Nr. 2252/2004 reikalaujama, kad biometriniai duomenys būtų renkami ir saugomi pasų ir kelionės dokumentų, kurie vėliau bus išduoti, laikmenoje. Tai nedaro įtakos kitokiam šių duomenų naudojimui ir saugojimui laikantis valstybių narių nacionalinių teisės aktų. Reglamente (EB) Nr. 2252/2004 nepateikiama duomenų bazių, skirtų saugoti tokius duomenis valstybėse narėse, kūrimo ir priežiūros teisinio pagrindo – tai visiškai priklauso nacionalinės teisės sričiai.

⁽¹⁾ 2009 m. sausio 14 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2009 m. balandžio 27 d. Tarybos sprendimas.

⁽²⁾ OL L 385, 2004 12 29, p. 1.

- (6) Be to, siekiant padidinti saugumą ir užtikrinti papildomą vaikų apsaugą, turėtų būti įvestas principas „vienas asmuo, vienas pasas“. Šį principą taip pat rekomenduoja Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija (TCAO), ir juo užtikrinama, kad pasas ir biometrinės savybės būtų susiję tik su paso savininku. Daug saugiau, kai kiekvienas turi savo pasą.
- (7) Atsižvelgdama į tai, kad valstybės narės turės išduoti individualius pasus nepilnamečiams ir kad gali būti didelių skirtumų tarp valstybių narių teisės aktų, reglamentuojančių atvejus, kai vaikai kerta valstybių narių išorines sienas, Komisija turėtų išnagrinėti poreikį imtis priemonių, kad būtų užtikrinta bendra strategija nustatant vaikų, kertančių valstybių narių išorines sienas, apsaugos taisykles.
- (8) Kadangi valstybės narės negali deramai pasiekti šio reglamento tikslų, ir kadangi tų tikslų būtų geriau siekti Bendrijos lygiu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina tiems tikslams pasiekti.
- (9) Pagal Protokolo dėl Danijos pozicijos, pridedamo prie Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties, 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą, taigi juo nesaistoma ir jis jai netaikomas. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo reglamentu plėtojama Šengeno *acquis* remiantis Europos bendrijos steigimo sutarties trečios dalies IV antraštinės dalies nuostatomis, Danija pagal minėto protokolo 5 straipsnį per šešis mėnesius nuo šio reglamento priėmimo turi nuspręsti, ar ji įgyvendins jį savo nacionalinėje teisėje.
- (10) Šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė, remdamasi 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimu 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas ⁽¹⁾, nedalyvauja; todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį sprendimą, nėra juo saistoma ir jis jai netaikomas.
- (11) Šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija, remdamasi 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimu 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas ⁽²⁾, nedalyvauja. Todėl Airija nedalyvauja jį priimant, juo nesaistoma ir jis jai netaikomas.
- (12) Kalbant apie Islandiją ir Norvegiją, šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos pagal Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą ⁽³⁾ dėl pastarųjų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimo 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant šį susitarimą ⁽⁴⁾ 1 straipsnio A punkte nurodytoje srityje.
- (13) Kalbant apie Šveicariją, šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos pagal Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos sudarytą susitarimą dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽⁵⁾ Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytoje srityje, minėtą sprendimą siejant su Tarybos sprendimų 2008/146/EB ⁽⁶⁾ ir 2008/149/TVR ⁽⁷⁾ 3 straipsniu.
- (14) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės pasirašytame protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą siejant su Tarybos sprendimo 2008/261/EB 3 straipsniu ⁽⁸⁾.
- (15) Todėl Reglamentas (EB) Nr. 2252/2004 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

⁽¹⁾ OL L 131, 2000 6 1, p. 43.

⁽²⁾ OL L 64, 2002 3 7, p. 20.

⁽³⁾ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

⁽⁴⁾ OL L 176, 1999 7 10, p. 31.

⁽⁵⁾ OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

⁽⁶⁾ OL L 53, 2008 2 27, p. 1.

⁽⁷⁾ OL L 53, 2008 2 27, p. 50.

⁽⁸⁾ OL L 83, 2008 3 26, p. 3.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 2252/2004 iš dalies keičiamas taip:

1. 1 straipsnio 1 dalis ir 2 dalis pakeičiamos taip:

„1. Valstybių narių išduodami pasai ir kelionės dokumentai turi atitikti priede išdėstytus minimalius apsaugos standartus.

Jie turi būti išduodami kaip individualūs dokumentai.

Ne vėliau kaip 2012 m. birželio 26 d. Komisija pateikia ataskaitą, kurioje būtų išdėstyti reikalavimai, taikomi tais atvejais, kai keliaujantys vieni arba lydimi vaikai kerta išorines valstybių narių sienas, ir prireikus pateikia pasiūlymus dėl atitinkamų iniciatyvų, kuriomis būtų siekiama užtikrinti bendrą strategiją nustatant vaikų, kertančių valstybių narių išorines sienas, apsaugos taisykles.

2. Pasuose ir kelionės dokumentuose turi būti labai saugi laikmena, kurioje yra veido atvaizdas. Valstybės narės į sąveikias formas taip pat įtraukia du tiesiai išpaustus pirštų atspaudus. Duomenys turi būti apsaugoti, o laikmena turi būti pakankamos talpos ir galios, kad būtų garantuotas duomenų integralumas, autentiškumas ir konfidencialumas.

2a. Reikalavimas duoti pirštų atspaudus netaikomas šiems asmenims:

a) Vaikams iki 12 metų.

12 metų amžiaus riba yra laikina. 5a straipsnyje minimoje ataskaitoje amžiaus riba persvarstoma ir, jei reikia, pateikiamas pasiūlymas pakeisti amžiaus ribą.

Nepažeidžiant 5a straipsnio taikymo padarinių, valstybės narės, kurių prieš 2009 m. birželio 26 d. priimtuose teisės aktuose numatyta žemesnė nei 12 metų amžiaus riba, po 2009 m. birželio 26 d. šią ribą gali taikyti iki 4 metų trukmės pereinamuoju laikotarpiu. Vis dėlto pereinamuoju laikotarpiu taikoma amžiaus riba negali būti žemesnė nei 6 metai;

b) asmenims, kurie fiziškai negali duoti pirštų atspaudų.

2b. Kai laikinai negalima paimti nustatytų pirštų atspaudų, valstybės narės leidžia paimti kitų pirštų atspaudus. Kai laikinai negalima paimti ir jokių kitų pirštų atspaudų, jos gali išduoti laikiną 12 mėnesių ar mažiau galiojantį pasą.“

2. Įterpiamas šis straipsnis:

„1a straipsnis

1. Biometrinius identifikatorius renka už pasų ir kelionės dokumentų išdavimą atsakingų nacionalinių valdžios institucijų kvalifikuoti ir tinkamai įgalioti darbuotojai.

2. Valstybės narės paraišką išduoti vizą ar kelionės dokumentą pateikusių asmenų biometrinius identifikatorius renka laikydamosi Europos Tarybos žmogaus teisių pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje ir Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijoje nustatytų apsaugos reikalavimų. Valstybės narės užtikrina, kad probleminių duomenų pateikimo atveju būtų taikomos tinkamos atitinkamo asmens orumą užtikrinančios priemonės.“

3. 2 straipsnis pakeičiamas taip:

„2 straipsnis

5 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka, atsižvelgiant į tarptautinius standartus, ypač Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (TCAO) rekomendacijas, nustatomos pasams ir kelionės dokumentams taikytinos papildomos techninės specifikacijos:

a) papildomos apsauginės savybės ir reikalavimai, įskaitant griežtesnius apgaulę, padirbinėjimą ir klastojimą užkardančius standartus;

b) biometrinių savybių laikmenos techninės specifikacijos ir jų apsauga, įskaitant neteisėtos prieigos prevenciją;

c) veido atvaizdo ir pirštų atspaudų kokybės ir bendrų techninių standartų reikalavimai.“

4. 4 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Biometriniai duomenys renkami ir saugomi pasų ir kelionės dokumentų, kurie bus išduoti vėliau, laikmenoje. Pagal šį reglamentą biometrinės savybės pasuose ir kelionės dokumentuose naudojamos tik patikrinti:

- a) paso ar kelionės dokumento autentiškumą;
- b) savininko asmens tapatybę pagal tiesiogiai prieinamas palyginamas savybes, kai pasą ar kelionės dokumentą reikalaujama pateikti pagal teisės aktus.

Papildomų apsauginių savybių patikrinimas atliekamas nepažeidžiant 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 562/2006, nustatančio taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas) (*) 7 straipsnio 2 dalies. Nustatyta neatitiktis savaime neturi poveikio paso ar kelionės dokumento galiojimui išorės sienos kirtimo tikslais.

(*) OL L 105, 2006 4 13, p. 1.“

5. Įterpiamas šis straipsnis:

„5a straipsnis

Ne vėliau kaip 2012 m. birželio 26 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kuri būtų pagrįsta plataus masto ir išsamaus nepriklausomos institucijos prižiū-

rint Komisijai atlikto tyrimo, įskaitant naudojamų sistemų tikslumo vertinimo tyrimą, kuriame nagrinėjama, ar patikima naudoti jaunesnių nei 12 metų vaikų pirštų atspaudus tapatybės nustatymo ir patikros tikslais ir ar tai techniškai įvykdoma, taip pat įskaitant klaidingo atmetimo rodiklių kiekvienoje valstybėje narėje palyginimą, ir, remiantis šio tyrimo rezultatais, analizę, ar reikalingos bendrosios atitikties nustatymo proceso taisyklės. Prireikus kartu su pranešimu pateikiama pasiūlymų dėl šio reglamento keitimo.“

6. 6 straipsnio antra pastraipa pakeičiama taip:

„Valstybės narės taiko šį reglamentą:

- a) veido atvaizdo atžvilgiu: vėliausiai po 18 mėnesių;
- b) pirštų atspaudų atžvilgiu: vėliausiai po 36 mėnesių,

nuo 2 straipsnyje nurodytų papildomų techninių specifikacijų patvirtinimo. Tačiau šis reglamentas jau išduotų pasų ir kelionių dokumentų galiojimui poveikio neturi.

1 straipsnio 1 dalies antra pastraipa įgyvendinama vėliausiai 2012 m. birželio 26 d. Tačiau šis reglamentas jau išduotų pasų ir nekeičia pirminio dokumento galiojimo laiko.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pagal Europos bendrijos steigimo sutartį šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2009 m. gegužės 6 d.,

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
H.-G. PÖTTERING

Tarybos vardu
Pirmininkas
J. KOHOUT